

DEP. VERTROUWELIJK
TER BESLISSING
Aan de minister

Directie Financieringen

Persoonsgegevens

nota

Aanwijzing DNB de Volksbank

Datum
8 augustus 2023
Notanummer
2023-0000182499

- Bijlagen**
1. Concept Kamerbrief
 2. Concept brief NLFI
 3. Beslisnota d.d. 28 juni 2023 (gelakt)
 4. Concept persbericht de Volksbank

Aanleiding

Eind juni hebben we u geïnformeerd (zie bijlage 3) over de verwachting dat de Volksbank van DNB een aanwijzing zou krijgen t.a.v. de naleving van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft). De Volksbank heeft de aanwijzing inmiddels ontvangen en zal hierover communiceren bij de publicatie van haar halfjaarcijfers op vrijdag 11 augustus 2023. Met deze nota informeren wij u hierover en vragen wij uw instemming met de verzending van een brief aan NLFI en een Kamerbrief.

Beslispunten

1. Stemt u in met de Kamerbrief, waarin u de Tweede Kamer informeert over de aanwijzing? (bijlage 1) Zo ja, dan kunt u de Kamerbrief ondertekenen.
2. Stemt u in met de conceptbrief aan NLFI door Persoonsgegevens namens u (bijlage 2)? Zo ja, dan zal Persoonsgegevens de brief ondertekenen en namens u versturen.
3. Gaat u akkoord met het openbaar maken van de voorliggende nota's conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's (bijlage 3)? De gearceerde delen bevatten vertrouwelijke informatie en worden onzichtbaar gemaakt.

Vertrouwelijke bedrijfsinformatie

Kernpunten

- DNB stelt in de aanwijzing vast dat de Volksbank de risico's van witwassen en terrorismefinanciering onvoldoende heeft vastgesteld en beoordeeld en bevat specifiek een instructie aan de bank om haar systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) voor 1 april 2024 op orde te brengen. Dit blijkt uit het conceptpersbericht van de Volksbank bij haar halfjaarcijfers 2023 (bijlage 4). Er zijn ons geen nadere details over de aanwijzing bekend.
- Uit het persbericht volgt verder dat DNB voornemens is een traject te starten voor het opleggen van een bestuurlijke boete aan de Volksbank. Wij hebben begrepen dat dit aparte traject naar verwachting nog enkele maanden kan duren. Als DNB hierover een besluit heeft genomen, zal NLFI u en ons informeren.

NLFI brief (bijlage 1)

- In de brief aan NLFI (bijlage 2) verzoekt u NLFI om het verbetertraject van de Volksbank nauwlettend in de gaten te houden en FIN periodiek te informeren over de voortgang ervan.
- Daarnaast wordt NLFI verzocht om zich regelmatig te laten informeren over hoe de Volksbank zich in algemene zin maximaal inspant om te (blijven) voldoen aan haar Wwft-verplichtingen, en hier FIN op haar beurt ook regelmatig over te informeren.
- De redenen waarom wij ons breder willen laten informeren dan alleen over het verbetertraject met DNB zijn (i) dat DNB in het verleden vaker tekortkomingen in de naleving van de Wwft-verplichtingen heeft geconstateerd bij de Volksbank, en (ii)

Vertrouwelijke bedrijfsinformatie

Vertrouwelijke bedrijfsinformatie

Kamerbrief (bijlage 2)

- In een nota van eind juni (bijlage 3) hebben wij aan u voorgesteld om, in tegenstelling tot eerdere aanwijzingen van DNB aan staatsdeelnemingen ABN AMRO (2019), FMO (2018) en de Volksbank (2017), de Tweede Kamer n.a.v. deze aanwijzing proactief te informeren (bijlage 2). De reden om de Kamer nu wel actief te informeren is dat KYC (*Know Your Customer*) en niet-naleving van de Wwft, in het bijzonder bij staatsdeelnemingen, voor u een belangrijk onderwerp is en met deze brief laat zien dat u dit zeer serieus neemt. Bovendien is sinds de laatste hierboven genoemde aanwijzingen dit onderwerp onder het vergrootglas komen te liggen in de Tweede Kamer en de media.
- Wij hebben de reden waarom u ervoor kiest de Kamer deze keer te informeren expliciet genoemd in de Kamerbrief. Dit om het precedent te voorkomen dat telkens als de toezichthouder een besluit neemt over een deelneming van u verwacht wordt dat u de Kamer informeert.
- De strekking van de Kamerbrief is verder gelijk aan de brief aan NLFI. Kortgezegd maakt u uw zorgen over de niet-naleving van de Wwft kenbaar en geeft u aan NLFI te hebben gevraagd u te informeren over de voortgang van het verbetertraject met DNB en in algemene zin hoe de Volksbank zich blijvend inspant om aan haar Wwft-verplichtingen te voldoen.

Toelichting

Communicatie

We stellen een spreeklijn op.

Politiek/bestuurlijke context

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Sommige informatie die de RvC van de Volksbank vertrouwelijk met NLFI en FIN heeft gedeeld.

Datum doc	Titel doc.	Toelichting
28-6-2023	Nota-min-Volksbank aanwijzing van DNB verwacht	
10-8-2023	FW: Voor akkoord: beslisnota's Volksbank en BNC-fiches MFK-herziening en nieuwe eigen middelen	Minister heeft via de mail akkoord gegeven.

DEP. VERTROUWELIJK
TER INFORMATIE

Aan
de minister

Directie Financieringen

Persoonsgegevens

nota

Volksbank - aanwijzing van DNB verwacht

Datum

28 juni 2023

Notanummer

2023-0000155673

Bijlagen

1. Verslag RO 25 mei 2023

Aanleiding

NLFI heeft ons (Financieringen/FIN) geïnformeerd dat de toezichthouder, DNB, voornemens is een aanwijzing te geven aan de Volksbank vanwege niet-naleving van de Wet ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering (wwft) op het gebied van de beheersing van integriteitsrisico's van klanten. Met deze nota informeren wij u hierover en schetsen wij u het vervolgproces.

Kernpunten

- Op 12 mei 2023 heeft NLFI aan **Persoonsgegevens** medegedeeld dat de bank in de nabije toekomst een aanwijzing van DNB zal ontvangen.
- Tijdens de daaropvolgende reguliere overleggen tussen NLFI en FIN van 25 mei 2023 (zie bijlage 1) en 22 juni 2023 heeft NLFI hun verwachtingen over het tijdspad met ons gedeeld.
- Tot op heden zijn er bij NLFI (en in het verlengde bij FIN) geen details bekend over de aard van de aanwijzing en de onderliggende gebreken bij de Volksbank. Ook is onbekend wat het standpunt van de Volksbank is ten aanzien van de aanwijzing.
- Naast de aanwijzing hebben wij begrepen dat DNB naar verwachting ook een bestuurlijke boete zal opleggen aan de Volksbank. Dit is een apart traject bij DNB dat naar verwachting enkele maanden na de aanwijzing zal worden afgerond. De doorlooptijd hiervan is ons onbekend.
- Zodra wij op de hoogte zijn van de inhoud van de aanwijzing, zullen wij u in een nota hierover informeren. De verwachting is dat DNB begin augustus (tijdens het zomerreces) de aanwijzing zal publiceren en daarmee openbaar wordt. Dit kan betekenen dat wij u (via BOA) tijdens het zomerreces zullen informeren.
- Als blijkt dat de aanwijzing tijdens in het zomerreces wordt gepubliceerd, dan zijn wij voornemens u via BOA tijdens het reces het volgende ter beslissing voor te leggen:
 - Een brief door **Persoonsgegevens** aan NLFI te laten versturen waarin zorgen over niet-naleving van de wwft worden benadrukt en aan NLFI wordt gevraagd om de voortgang van de verwachte hersteloperatie bij de Volksbank nauwgezet te monitoren en FIN daarover regelmatig te informeren.
 - De Tweede Kamer per brief zo snel mogelijk na de publicatie van de aanwijzing te informeren over de aanwijzing. Omdat de staat hierin geen partij is, zal de brief niet meer informatie over de

aanwijzing bevatten dan de persberichten van DNB en/of de Volksbank. Daarnaast wordt in de Kamerbrief verwezen naar de brief die het ministerie aan NLFI heeft gestuurd (zie sub-bullet hierboven).

- Na eerdere aanwijzingen van DNB aan staatsdeelnemingen ABN AMRO (2019), FMO (2018) en de Volksbank (2017) heeft uw voorganger de Kamer niet proactief geïnformeerd, in tegenstelling tot wat wij hierboven voorstellen. De reden om de Kamer nu wel actief te informeren is dat KYC (*Know Your Customer*) en niet-naleving van de wwft sindsdien onder het vergrootglas ligt in de Tweede Kamer en de media. De ervaring leert dat de Kamer vragen stelt naar aanleiding van een dergelijk bericht en met het pro-actief informeren van de Kamer proberen wij de (potentieel te verwachten) vragen alvast te beantwoorden. Wij zullen de reden waarom u ervoor kiest de Kamer deze keer te informeren expliciet benoemen in de brief. Dit om het precedent te voorkomen dat elke keer als de toezichthouder een besluit neemt over een deelneming van u verwacht wordt dat u de Kamer informeert.

Toelichting

NLFI heeft ons laten weten dat de niet naleving van de Wwft in algemene zin betrekking heeft op het onvoldoende functioneren van het systeem voor klantintegriteit toetsing, SIRA (*Systematic Integrity Risk Assessment*). De precieze aard en reikwijdte van de gebreken is ons zoals gezegd niet bekend. NLFI heeft ons laten weten dat de Volksbank een verbetertraject met DNB zal afspreken, waarin de Volksbank tijd wordt gegeven om haar systemen op orde te krijgen zodat aan de daarvoor geldende wet- en regelgeving kan worden voldaan.

Ter achtergrond merken wij ten slotte op dat de Volksbank eerder van DNB een aanwijzing heeft gekregen. In 2017 ontving de Volksbank een aanwijzing en bestuurlijke boete van DNB ter hoogte van EUR 500.000 heeft naar aanleiding van gebreken in de transactiemonitoring en melden van ongebruikelijke transacties (FIU-meldingen). Zoals gezegd heeft uw voorganger de Kamer daarover destijds niet proactief geïnformeerd.

Een aanwijzing door DNB kan aanleiding zijn voor het OM om een onderzoek naar mogelijke strafbare feiten bij de Volksbank te initiëren. Er is momenteel niet bekend of het OM van plan is dit te doen. ING Bank, FMO en ABN AMRO hebben in de afgelopen jaren ook een aanwijzing gekregen vanwege het onvoldoende functioneren van de systemen voor de controle op integriteitsrisico's van klanten. Omdat het OM naderhand ook strafrechtelijk onderzoek heeft gedaan naar ING Bank en ABN AMRO, is er voor dit onderwerp veel politieke aandacht geweest. Het OM heeft destijds geen strafrechtelijk onderzoek gedaan naar de tekortkomingen bij FMO. Over de voortgang van het hersteltraject bij FMO (2019-2021) is in de periode na de aanwijzing wel politieke aandacht uitgegaan.

Communicatie

Voorgesteld wordt om de Kamer actief te informeren op het moment dat DNB de aanwijzing publiceert (zie kern hierboven). Wij zullen dan ook een woordvoeringslijn opstellen.

Politiek/bestuurlijke context
Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Nota kan in geheel niet openbaar gemaakt worden vanwege
(toezichts)vertrouwelijke informatie.

Datum: donderdag 10 aug. 2023 9:23 AM

Aan: [Persoonsgegevens]@minfin.nl>, [Persoonsgegevens]@minfin.nl>

Kopie: [Persoonsgegevens]@minfin.nl>, [Persoonsgegevens]@minfin.nl>, [Persoonsgegevens]

[Persoonsgegevens]@minfin.nl>, [Persoonsgegevens]@minfin.nl>, [Persoonsgegevens]

[Persoonsgegevens]@minfin.nl>, [Persoonsgegevens]@minfin.nl>, [Persoonsgegevens]

[Persoonsgegevens]@minfin.nl>, [Persoonsgegevens]@minfin.nl>

Onderwerp: RE: Voor akkoord: beslissing Volksbank en BNC-fiches MFK-herziening en nieuwe eigen middelen

Goedemorgen,

Voor de brief Volksbank: Sigrid is akkoord, maar vraagt of we nog even naar de formulering van de laatste stukje 2e alinea kunnen kijken. Er staat nu "de aanwijzing bevat geen bestuurlijke boete. DNB heeft evenwel aangegeven het proces voor het opleggen van een bestuurlijke boete te zullen starten." Kunnen we daar iets van maken als "DNB legt vooralsnog geen boete op in deze fase, maar heeft wel aangegeven het proces..." of de eerste zin weglaten?

Dank!

Met vriendelijke groet,

[Persoonsgegevens]

Ministerie van Financiën

[Persoonsgegevens]

Van: [Persoonsgegevens]@minfin.nl>

Datum: woensdag 09 aug. 2023 6:08 PM

Aan: [Persoonsgegevens]@minfin.nl>

Kopie: [Persoonsgegevens]@minfin.nl>, [Persoonsgegevens]@minfin.nl>, [Persoonsgegevens]@minfin.nl>, [Persoonsgegevens]

[Persoonsgegevens]@minfin.nl>, [Persoonsgegevens]@minfin.nl>, [Persoonsgegevens]

[Persoonsgegevens]@minfin.nl>, [Persoonsgegevens]@minfin.nl>, [Persoonsgegevens]

[Persoonsgegevens]@minfin.nl>, [Persoonsgegevens]@minfin.nl>, [Persoonsgegevens]@minfin.nl>

Onderwerp: Voor akkoord: beslissing Volksbank en BNC-fiches MFK-herziening en nieuwe eigen middelen

Beste Sigrid,

Graag leggen we twee beslissingen en onderliggende stukken aan u voor.

1. Een beslissing waarin wij u informeren over de aanwijzing die de Volksbank heeft ontvangen van de DNB. De DNB stelt in de aanwijzing onder meer vast dat de Volksbank de risico's van witwassen en terrorismefinanciering onvoldoende heeft vastgesteld. In de nota wordt uw instemming gevraagd met de verzending van een Kamerbrief en een brief aan NFLI.
2. Een beslissing waarin uw instemming wordt gevraagd met BNC-fiches inzake i. tussentijdse herziening van het MFK, ii. de oprichting van de Oekraïne-faciliteit, iii. het Strategic Technologies for Europe Platform en ii. nieuwe eigen middelen.

Omdat de Volksbank aankomende vrijdag publiekelijk zal communiceren over de aanwijzing en vanwege de verzendingstermijnen

van de BNC-fiches verzoeken wij u vriendelijk uiterlijk morgen te reageren op de beslisnota's.

Met dank en vriendelijke groet,

Persoonsgegevens

Directie Bestuursondersteuning- en Advies